

stændig nøje Overvejelse af vore Eksamensforhold her i Landet, og ogsaa en Overvejelse af Eksamenkommissionens Stilling. Og jeg mener, at der kan ikke kraftig nok protesteres mod den Fremfærd, Eksamenkommissionen har vist ved sidste Eksamen lige overfor Landets Seminarister. Jeg er enig med det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds i at betragte Eksamenkommissionens Fremfærd som aldeles ufor- svarlig.

Formanden (Høgsbro): Det kan ved Behandlingen af et Lønningsforslag ikke undgaaes ogsaa at komme ind paa den paa- gældende Institutions Ordning, og jeg vil derfor heller ikke nægte, at man ogsaa til en vis Grad kan bringe Eksamenkommissionen og dens Forhold i Forbindelse med dette Lovforslag, men det vil dog være nødven- digt ikke altfor meget at fordybe sig i dette Emne og navnlig ikke at optage det til selv- stændig Behandling. Man maa erindre, at det, som her ligger for, jo er et Lønnings- forslag, og jeg maa derfor bede ærede Læ- lere saavidt muligt at begrænse deres Be- tragtninger over Eksamenkommissionens sær- lige Forhold.

Berg: Jeg skal følge den højtærede Formands Advarsel og saa vidt muligt ind- skrænke mine Bemærkninger om det Spørgs- maal; de skulle blive saa korte som muligt. Den sidste ærede Tale har jo ganske Ret; der er ikke blot Spørgsmaal om, hvorvidt de have Evne til at fremstille, hvad de vide, for Eleverne, hvilket jo ellers betegnes ved Disciplinen „praktisk Færdighed“, men der er ogsaa for disse Censurer Spørgsmaal om, hvad de vide. De ville altsaa paa en Gang bedømme to Ting, først deres Evne til at undervise i, hvad de vide, og saa hvad de vide om de Opgaver, der er Tale om. Der- ved blive de Overdommere over de andre Censurer, som have eksamineret dem og til- kendt dem Karakterer for de paaagældende Fag. Jeg skal ikke opholde mig videre ved det, men kun nævne et enkelt Eksempel. Mig er der blandt mange Eksempler fremstillet et, hvor en Mand fra et kongeligt Seminarium havde Paategningen „meget duelig“, det var de visse paa, at han vilde saa. Det var en vel undervist Smaamands søn. Han saar en noget for indviklet Sætning, som han gram- matiskalt skulde søge analyseret hos de Ele- ver, der vare stillede til hans Prøve i prak- tisk Færdighed, og da Analysen og Forstaa- elsen af den indviklede Sætning ej behagede Censurerne, faldt han i praktisk Færdighed, naaet han i Forvejen havde faaet „meget

godt“ baade i mundtlig og skriftlig. Saa- ledes er det fremstillet for mig; jeg kan ikke bevise, at det absolut er saaledes, Sætningen kan jeg ikke huse længere. Men efter den højst forfælske Metode, man bruger ved dansk Analyse, vil jeg gerne tro, at de havde kunnet trække Seminarielæreren frem til den praktiske Prøve, som de forlange hos Eleven, saa vilde han ikke have tilfredsstillet de paa- gældende Censurer. Fejlen er jo den, at naar man indfører en ny Metode i Analyse i Dansk — og her var det jo Tilfældet, at den vedkommende skulde bruge Elever til Analyse paa en vis Maade af en forvrænget Sætning — saa skulde man samle de ved- kommende Lærere og forklare dem, hvilket System der var det letteste, det mest logiske og konsekvente at følge, og sige, at det agtede man at følge til Eksamen, men ellers er det meget vanskeligt at lade dem falde i gram- matisk Petitesse i et Hovedsag til Eksamen. Det giver ikke noget Vidnesbyrd om, hvad der forlanges til Eksamen. — Et eneste Ord blot til den ærede Minister. Han mindede os om Evnen og dens Forhold: „Et er et Skibs- kort at forstaa, et andet Skib at føre“. Jeg vil foreslaa den ærede Minister at tage den Sætning, den kunde, sände Sætning op i sin Pædagogik og forlange af sin Eksamen- kommission, at den skal anvende den, saa vil han se, at jeg vil blive fuldstændig enig med ham, og jeg skal give ham et Par korte Sætninger til Forstaaelse. Ved vor Dplæ- relse af Styrmand — det er jo noget lig- nende som Dplærelse af Seminarister — for- linge vi en vis Forstaaelse af de Ting, der foregaa paa et Skib, der sejler, ligesom vi hos dem, der indstille sig til Stolelærer- eksamen, forlange en vis forudgaaende prak- tisk Øvelse i at undervise. Men ved selve Styrmandseksamen forlanger man ikke, at vedkommende skal bevise, at han kan styre et Skib, men vi forlange blot, at han ved Si- den af de praktiske Forberedelser, han har faaet, forstaa alt det, der nu her nævnes som „Søkort at forstaa“, og efterat han saa har taget denne væsentlig teoretiske Prøve, saa forlanges det, at hans Uddannelse skal udvides videre, saaledes at han har bevist ved denne Tilgængelse i Praxis, at han baade kan forstaa Kortet og styre Skibet, og først da saar han sin endelige Eksamen, sit Styrmandsbevis. Lad da saa de unge Men- nester fra Eksamen have den Forpligtelse som Regel, hvorfra der muligvis kan gives Undtagelser i visse Tilfælde, igennem vir- kelig praktisk Øvelse i en Skole, det være sig et Lar eller to, at erhverve Stolens fore- tattes Vidnesbyrd for, at han har praktisk Færdighed til at være Lærer, og giv ham